

De første skridt i tale- og sprog-udviklingen

Hvad forældre til børn med
”små høretab” bør vide.

Jeres barn har fået konstateret et høretab, som kan få indflydelse på, hvor godt han eller hun lærer at sige og forstå ord. Høretabet kan være permanent i bare det ene af ørerne. Det kan være i begge ører men kaldes ’lille’ eller ’mild grad’. Høretabet kan komme og gå, hvis jeres barn har mange problemer med væske eller infektion bagved trommehinden. Enhver form for hørevanskelighed kan bevirke, at et barn tilegner sig sproget langsommere eller udtaler talesprogslydene mindre klart end andre jævnaldrende børn, der ikke har høretab.

Sprog skal opfanges, ikke optrænes! Jeres barns hørepædagog kan forklare jer nærmere, hvordan høretab kan begrænse, hvor meget af sproget barnet er i stand til at ”fange”, især når I taler indenfor en afstand af mere end bare få meter, eller når der er nogen som helst form for baggrundsstøj. Det er vigtigt med en hurtig kontakt mellem jer og jeres hørepædagog og/eller jeres barns ørelæge for at minimere en mulig langtidseffekt.

Spæde småbørn taler ikke – men de lytter og lærer. I de første måneder af livet, længe inden et barn faktisk begynder at tale, er de auditive områder af hjernen, hvor lyden bearbejdes, travlt beskæftiget med at udvikle de sprogcentre, barnet har brug for. Hvis disse auditive områder ikke stimuleres med konstant lyd igennem de første måneder, vil områderne ikke udvikles fuldt ud! Hvis barnet er vokset fra en kronisk mellemørebetændelse og/eller barnet har fået høreapparater, kan barnet alligevel få vedvarende sproglige vanskeligheder.

Sommetider kan der ske misforståelser på grund af hørevanskeligheder; Det kan tolkes som dårlig opførsel, hvis et barn pludselig skruer op for TV, eller måske opstår der indlæringsvanskeligheder pga. disse ”små høretab”, fordi barnet ikke ”fanger” alt, som bliver sagt og kan misforstå vigtig information.

Børn uden udviklingsmæssige forsinkelser eller hørevanskeligheder gør alt i dette skema indenfor de angivne alderstrin. Fordi Jeres barn har et høretab, kan han eller hun udvikle sig langsommere. Hvis I ser nogen form for forsinkelse, sørg for I får hjælp. Samarbejde med tale/hørepædagog fra lokalt PPR kan inspirere jer til, hvordan I kan stimulere Jeres barns sproglige udvikling, tale og høretræning gennem hverdagsaktiviteter mellem barn og familien og hjælpe jer med at tjekke, at den sproglige indlæring holder sig på sporet.

Husk, sprog skal opfanges, ikke optrænes!

Hvis du har brug for kontakt med en tale/hørepædagog, kontakt dit lokale PPR kontor.

Er du i tvivl, kontakt Center for Høretab på tlf.: 76 20 11 50 for yderligere information.

www.cfh.dk

Oversat med tilladelse fra Karen L. Andersen, Ph.D., hearing consultant. Florida, USA.

Forventede milepæle i Sprog-, tale- og lytteudvikling

fødsel – 3 måneder

- forskrækkes ved kraftige lyde
- opmærksomhed overfor lyd
- blinker eller spærrer øjnene op ved støj

3 – 4 måneder

- bliver stille ved mors stemme
- stopper en legeaktivitet for at lytte til nye lyde
- kigger rundt efter lydkilde hvis den ikke er i syne

6 - 9 måneder

- nyder musikalsk legetøj
- tutte-bøh'er og klukker med tonefald
- siger 'mam mam'

12 – 15 måneder

- reagerer på sit eget navn
- reagerer på ”nej”
- bruger 3 til 5 ord
- imiterer nogle lyde

18 – 24 måneder

- kender legemsdele
- bruger 20 – 50 ord
- bruger 2-ords sætninger
- 50% af talen er forståelig for fremmede

Ved 36 måneder

- kan omkring 500 ord
- bruger 4 – 5-ords sætninger
- 80% af talen er forståelig for fremmede